

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

P O S U D E K

vedoucího diplomové práce

Téma diplomové práce : Dovolání v civilním procesu

Autorka diplomové práce : Klára Jandlová

Vedoucí diplomové práce : JUDr. Miloslav Ungr

Oponent diplomové práce : Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.

Dovolací řízení s ohledem na změny provedené novelami občanského soudního řádu č. 404/2012 Sb. a č. 293/3013 Sb. patří stále k aktuálním tématům. I kdyby v blízké době nedošlo k žádným dalším změnám, bude stále třeba shromažďovat poznatky o jejich dopadu na soudní praxi. Autorka proto nepochybila, když si právě dovolací řízení zvolila jako téma své diplomové práce. Při jejím zpracování bylo možno postupovat přinejmenším dvojitým způsobem. Jednak zvolit klasický postup, tedy po přiměřené historické pasáži rozebrat aktuální úpravu dovolacího řízení, nebo komparativním způsobem vyhodnotit úpravu účinnou do 31.12.2012 s úpravou účinnou v současné době. Autorka zvolila způsob druhý a domnívám se, že se jí tento přístup zdařil. Zřetelně totiž vystoupily rozdíly vymezených úprav a tento způsob dal lépe vyniknout především tomu, zda a v čem je aktuální úprava dovolacího řízení zdařilejší.

Na začátku kapitoly druhé diplomantka správně poukazuje na čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Uvedený článek totiž upravuje právo každého domáhat se stanoveným způsobem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a v případech stanovených

zákonem u jiného orgánu. Stát je tedy povinen vytvořit podmínky (jedná se zejména o podmínky ekonomické, organizační, institucionální i legislativní), aby mohla být tato jeho významná role naplněna. Pokud by tak v dostatečné míře neučinil, nejednalo by se o stát právní z hlediska všech aspektů, které jsou pro takové hodnocení nezbytné. Zároveň již v této kapitole diplomantka oprávněně poukazuje na to, že i v průběhu civilního procesu, který je produktem lidské činnosti, může docházet k chybám, neboť žádný člověk není neomylný. Jde vlastně o starou zkušenost a již v době antické se vycházelo z toho, že každý člověk se může mýlit, protože neomylní jsou jen bohové. Koncepce opravných systémů však není založena jen na možnosti zjednání nápravy různých pochybení. Je totiž i prostředkem kontroly vydaných rozhodnutí a řízení, která předcházela jejich vydání. Přesvědčení účastníka řízení využívajícího některý z opravných prostředků o existenci pochybení nemusí totiž být opodstatněné.

Předložená diplomová práce má kromě úvodu a závěru pět kapitol. Historická část je zpracována přehledně a v přiměřeném rozsahu. Těžiště práce je v kapitole čtvrté, která obsahuje současnou právní úpravu dovolání v porovnání s úpravou předcházející novelám obč. soudního řádu č. 404/2012 Sb. a č. 293/2013 Sb.. Systematické uspořádání lze akceptovat snad jen s drobnou připomínkou týkající se podkapitoly 4.4.1, která je nadepsána „Odmítnutí dovolání (§243c o.s.ř.)“. V posledním odstavci této podkapitoly však autorka správně zmiňuje i možnost zastavení dovolacího řízení. V takovém případě měla tato podkapitola v názvu obsahovat i tento způsob rozhodnutí, nebo měla být zastavení dovolacího řízení věnována samostatná podkapitola.

Autorka píše úsporně všude tam, kde je sice podaný výklad pro celistvost práce nezbytný, ale nesouvisí bezprostředně s ústředním tématem práce. Takže např. podkapitoly 2.1.1 až 2.2.3.2 jsou většinou velice krátké, ale přitom obsahují všechny nezbytné informace. Tento přístup v porovnání s dosti často užívaným rozvláčným až neuspořádaným výkladem a tendencí opakovat již jednou vyjádřené se jeví jako sympatický.

Celkově hodnotím diplomovou práci jako **zdařilou**. Autorka přesvědčivě prokázala, že je v závěru studia nejenom schopna zpracovat zvolené odborné téma, ale navíc tak učinila kultivovaným způsobem. Je zřejmé, že řešené problematice rozumí. Pátá kapitola je zaměřena na související judikaturu. Do práce však není vložena jen za účelem jejího rozšíření. Má svůj význam právě s ohledem na celkové pojetí díla a způsob zpracování tématu. Z toho je pak zřejmé, jak se nová úprava dovolání odráží v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, a to i se zřetelem na judikaturu Ústavního soudu. Navíc celou tuto pasáž diplomantka přiléhavě doprovází vlastními úvahami a postřehy.

Některé připomínky k obsahu práce:

Na str. 12 se autorka v kapitole třetí obsahující historický vývoj dovolání na našem území zaobírá mj. jeho úpravou v civilním řádu soudním č. 113/1895 ř.z. Tato úprava proto

mohla být jen těžko limitována obnosy vyjádřenými v Kčs, ledaže by šlo již o modifikovanou úpravu po vzniku samostatného Československa. V takovém případě bylo vhodné tento údaj ještě doplnit.

Na str. 15 stále ještě v kapitole obsahující historický vývoj je údaj o tom, že občanský soudní řád č. 99/1963 Sb. v původním znění obsahoval obnovu řízení jako řádný opravný prostředek. Tento sdělený údaj by si měla autorka znovu ještě prověřit a pak posoudit, zda bude i nadále na něm trvat.

Na str. 28 bylo patrně vhodné vedle případů, kdy dovolací soud podle § 242 odst. 2 o.s.ř. není vázán rozsahem podaného dovolání, ještě doplnit tuto část o úpravu vyplývající z § 30 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních č. 292/2013 Sb., a to i případně s vymezením řízení, kterých se to týká.

Na str. 31 podkapitola 4.4 obsahuje neobratné vyjádření diplomantky, i když je zcela zřejmé, co je myšleno. Ve třetím odstavci se mj. uvádí, že meritorní rozhodnutí dovolacího soudu jsou ta, která rozhodují ve věci samé tím způsobem, že zamítnou, mění nebo zruší napadené rozhodnutí. Změna a zrušení je v pořádku, zamítnutí není přesně vyjádřeno. Nejde totiž o zamítnutí napadeného rozhodnutí, ale zamítnutí podaného dovolání. Takto pak zní i nadpis podkapitoly 4.4.2.1.

Na str. 22 v podkapitole 4.2.2 autorka rozebírá lhůtu k podání dovolání a mj. správně uvádí, že je zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve věci pozůstalostní u notáře, který byl soudem pověřen jako soudní komisař k provedení úkonů v řízení o dědictví. Z toho je zřejmé, že při zpracovávání zvoleného tématu neopomněla porovnávat i úpravu vyplývající ze zákona o zvláštních řízeních soudních.

I po formální stránce je diplomová práce v pořádku. Má požadovaný rozsah, obsahuje cizojazyčné resumé a tiskové nebo jiné chyby se v ní vyskytují naprosto výjimečně (např. na str. 12 ve druhém řádku odshora, nebo na str. 33 ve třetím řádku odspodu). Diplomantka náležitě čerpala jak z literatury, tak především z judikatury a použité prameny citovala způsobem pro vědeckou práci obvyklým. Elektronickou kontrolou původnosti textu za použití antiplagiátorského programu THESES. CZ nebyly zjištěny žádné nedostatky. Shoda předloženého díla s jinými prameny je vyřena nula procenty.

Jsem přesvědčen, že hodnocená diplomová práce **splňuje** všechny podmínky stanovené pro práce tohoto druhu vyhláškou děkana Fakulty právnické z 29.6.2015 č. D 25/2015.

K rozpravě při obhajobě diplomové práce předkládám možnost více se zamyslet nad úpravou čtvrtého předpokladu přípustnosti dovolání vyjádřeného v § 237 o.s.ř.. Co si lze pod touto úpravou představit a čím může odvolatel v rámci jeho uplatnění argumentovat, zda ho lze použít v každém případě, kdy dovolací soud již vyřešil nějakou právní otázku a odvolatel s takovým řešením nesouhlasí.

Závěr: Diplomovou práci autorky **Klárý Jandlové doporučuji** k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako **výbornou až velmi dobrou**.

V Plzni 21.4.2016

JUDr. Miloslav Ungr

